

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 472/2016-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. augusta 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKTOVANÉ], zastúpenej advokátom JUDr. Martinom Dočárom, GARANT PARTNER legal s. r. o., Einsteinova 21, Bratislava, vedenú pod sp. zn. Rvp 9426/2016, ktorou namieta porušenie základných práv zaručených čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 3 CoE 276/2015, a sťažnosť [REDAKTOVANÉ], zastúpenej advokátom JUDr. Milanom Chovancom, Advokátska kancelária JUDr. Milan Chovanec s. r. o., Vojtecha Tvrdého 17, Žilina, vedenú pod sp. zn. Rvp 9453/2016, ktorou namieta porušenie základných práv podľa čl. 17 a 47 Charty základných práv Európskej únie a čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 20 Er 1279/2010 a postupom Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 3 CoE 276/2015 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti [REDAKTOVANÉ] vedené Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 9426/2016 a sp. zn. Rvp 9453/2016 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 9426/2016.

2. Sťažnosti [REDAKTOVANÉ] o d m i e t a .

Odôvodnenie

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. júla 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 CoE 276/2015, ktorá je vedená pod sp. zn. Rvp 9426/2016.

Zo sťažnosti vyplýva, že krajský súd v konaní vedenom pod sp. zn. 3 CoE 276/2015 uznesením z 19. mája 2016 (ďalej aj „uznesenie krajského súdu“) potvrdil uznesenie Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 20 Er 1279/2010 zo 7. októbra 2015 (ďalej aj „uznesenie okresného súdu“), ktorým bolo exekučné konanie vedené na návrh sťažovateľky pre vymożenie nepeňažného plnenia zastavené. Sťažovateľka namieta nesprávnosť tohto postupu krajského súdu, pretože právoplatné a vykonateľné rozhodnutie, na základe ktorého bola exekúcia začatá – rozhodnutie obce [REDAKOVANÉ] č. 223/2006 z 29. septembra 2006 (ďalej len „rozhodnutie obce“) nebolo nikdy zrušené a ani nenastala žiadna okolnosť majúca za následok nečinnosť tohto rozhodnutia. Sťažovateľka prezentuje súhlas so záverom krajského súdu, že uvedené rozhodnutie obce má vo vzťahu k súdnym rozhodnutiam predbežný charakter, avšak podľa jej názoru krajský súd *„nesprávne posúdil vzťah predbežnosti medzi takými rozhodnutiami, ktoré svojou podstatou nemôžu byť vo vzťahu predbežného rozhodnutia a konečného rozhodnutia vo veci“*. Krajský súd v danej veci považuje rozsudok okresného súdu č. k. 25 C 201/2006-515 z 29. marca 2011 (ďalej aj „rozsudok okresného súdu“) v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 6 Co 266/2011 z 9. novembra 2011 (ďalej aj „rozsudok krajského súdu“) za rozhodnutie konečné a nahrádzajúce tak rozhodnutie obce. Uvedenými rozsudkami bola

žalovaným ako povinným v exekučnom konaní uložená povinnosť „umožniť navrhovateľom (jedným z nich je i Sťažovateľka a zároveň osoba oprávnená v predmetnom exekučnom konaní) na nevyhnutnú dobu a v nevyhnutnej miere vstup na pozemok [REDAKOVANÉ] parc. č. [REDAKOVANÉ] v kat. ú. [REDAKOVANÉ] na účel opravy plota postaveného medzi susediacimi pozemkami [REDAKOVANÉ] parc. č. [REDAKOVANÉ] v kat. ú. [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] parc. č. [REDAKOVANÉ] v kat. ú. [REDAKOVANÉ]. ... Toto rozhodnutie však nemôže byť vo vzťahu k vyššie označenému predbežnému rozhodnutiu obce [REDAKOVANÉ] vydaného v zmysle § 5 OZ ako rozhodnutie konečné, a to najmä z nasledovných dôvodov:

Rozhodnutie obce [REDAKOVANÉ] č. j. [REDAKOVANÉ] zo dňa 29. 9. 2006 vydané v zmysle § 5 OZ ukladá povinným konkrétnu povinnosť aktívne konať, konkrétne obnoviť predošlý stav na oplotení p. [REDAKOVANÉ] v lehote do 30. 10. 2006, zabezpečením obnažených základov oplotenia betónom tak, aby bola zaistená stabilita oplotenia a nedochádzalo k jeho poškodzovaniu z dôvodu porušenia statiky. Rozhodnutie Okresného súdu v Žiline sp. zn. 25 C 201/2006-515 zo dňa 29. 3. 2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6 Co 266/2011 zo dňa 9. 11. 2011 však povinným povinnosť aktívne konať neukladá, iba pasívne strpieť výkon iného práva inými osobami (pričom výkon svojho oprávnenia nie sú tieto osoby povinné realizovať). Zatiaľ čo prostredníctvom výkonu predbežného rozhodnutia obce [REDAKOVANÉ] podľa § 5 OZ sa Sťažovateľka domáha splnenia prevenčnej povinnosti zo strany povinných, prostredníctvom rozhodnutia Okresného súdu v Žiline sp. zn. 25 C 201/2006-515 zo dňa 29. 3. 2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6 Co 266/2011 zo dňa 9. 11. 2011 sa Sťažovateľka len domohla možnosti vstúpiť na cudzí pozemok. Uvedené oprávnenie Sťažovateľka môže a nemusí využiť. Pre sťažovateľku ide len o alternatívne riešenie veci pre prípad, že by povinný za žiadnych okolností svoju povinnosť nemohol splniť, a to ani núteným výkonom rozhodnutia. Zatiaľ čo v konaní pre obcou [REDAKOVANÉ] v zmysle § 5 OZ sa Sťažovateľka prioritne domáhala obnovenia predošlého stavu, v konaní pred súdom sa domáhala prioritne vstupu na cudzí pozemok, nakoľko jej vo vstupe naň bolo bránené. Máme za to, že jedine rozhodnutie súdu o náhrade škody (či už o nároku na obnovenie pôvodného stavu alebo nároku na plnenie) by mohlo voči tzv. predbežnému rozhodnutiu vydaného obcou [REDAKOVANÉ] v zmysle § 5 OZ mať charakter tzv. konečného rozhodnutia s následkami zastavenia exekučného konania.“.

V ďalšej časti sťažnosti sťažovateľka namieta neprimeranú dĺžku exekučného konania a prieťahy v ňom spôsobené, ktoré trvalo viac ako 6 rokov. Sťažovateľka viackrát urgovala konanie okresného súdu a podala aj sťažnosti predsedovi okresného súdu, ktoré okresný súd vybavil prípsmi sp. zn. 1 SprS 412/2015 z 19. októbra 2015 a sp. zn. 1 SprS 230/2013 z 2. júla 2013. V tejto súvislosti sťažovateľka namieta porušenie základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, s poukazom na pochybnosti o reálnom záujme a schopnosti Slovenskej republiky na ochranu deklarovaných hodnôt žiada priznať finančné zadosťučinenie v sume 3 000 €.

V doplnení sťažnosti doručenom elektronicky 1. augusta 2016, písomne doplnenom 4. augusta 2016, sa sťažovateľka vracia k priebehu napadnutého konania, ako aj dôvodom zastavenia exekučného konania vedeného na jej návrh opätovne vyjadrujúc nesúhlas s právnym záverom o zániku dôvodov pre poskytnutie predbežnej právnej ochrany rozhodnutím obce z dôvodu nadobudnutia právoplatnosti rozsudkov súdov *„v občianskoprávných veciach, ktoré majú skutkový sporový základ vo vlastníctve oplotenia. Naopak medzitýmny rozsudkom, ktorý právoplatne a s konečnou platnosťou rozhodol o vlastníctve oplotenie sa len potvrdil základ konanej exekúcie, pretože jednou z obrán povinných bolo, že oplatenie by malo patriť do ich vlastníctva.*

Súd I. stupňa vo svojom uznesení opomenul, že rozhodnutie správneho orgánu - Obce [REDAKOVANÉ] je nielen rozhodnutím podľa § 5 Občianskeho zákonníka, ale aj rozhodnutím podľa § 135 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon). Táto skutočnosť je pre posúdenie nároku uplatneného v exekučnom konaní taktiež rozhodujúca.“.

Na základe uvedeného sa sťažovateľka v sťažnosti doručenej 22. júla 2016 vedenej pod sp. zn. Rvp 9426/2016 domáha vyslovenia porušenia základného práva *„na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prerokovanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn.: sp. zn. 3CoE 276/2015“*,

zrušenia uznesenia krajského súdu a vrátenia mu veci na ďalšie konanie, priznania finančného zadost'učinenia v sume 3 000 € a náhrady trov konania v sume 363,79 €.

Následne bola 26. júla 2016 doručená ďalšia sťažnosť sťažovateľky, ktorou namieta porušenie základných práv podľa čl. 17 a čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) a základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 20 Er 1279/2010, ako aj postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 CoE 276/2015, ktorá je vedená pod sp. zn. Rvp 9453/2016. Aj v tejto sťažnosti sťažovateľka opisuje podstatné skutkové okolnosti prípadu, ako aj postup okresného súdu a krajského súdu v jej exekučnej veci obdobne ako v sťažnosti doručenej 22. júla 2016. V rámci konania okresného súdu navyše poukazuje na obsah uznesenia okresného súdu č. k. 20 Er 1279/2010-52 zo 17. januára 2011 vydaného v priebehu exekučného konania a dôvody v ňom uvedené. K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľka uvádza, že jej *„právo na účinný prostriedok nápravy pred súdom bolo porušené, a to z toho dôvodu, že exekučné konanie, ktoré sa začalo na základe rozhodnutia právoplatného v roku 2008 na môj návrh zo dňa 29. 03. 2010 nebolo ani do času kým boli vydané uvádzané rozhodnutia v civilných konaniach a ani do dnešného času vykonané...“*

Vzhľadom k tomu, že vo veci bolo nesporným, že som jednou z vlastníčok oplotenia, na ktorom bola spôsobená škoda povinnými, pričom ochrana zabezpečená formou právoplatného a vykonateľného rozhodnutia obce nebola v exekučnom konaní včas a účinne zabezpečená, došlo jednoznačne k zásahu do môjho vlastníckeho práva.“

Svoj návrh na priznanie finančného zadost'učinenia v sume 5 000 € uvedený v sťažnosti doručenej 26. júla 2016 vedenej pod sp. zn. Rvp 9453/2016 sťažovateľka odôvodňuje okrem iného skutočnosťou, že sa nemohla spoľahnúť na právnu ochranu, ktorá jej mala byť zabezpečená Slovenskou republikou v právnom štáte, nemožnosťou navrátenia zničeného oplotenia, v dôsledku čoho nie je možné navrátenie do pôvodného stavu, neúmernou dĺžkou konania vedúcou k spôsobeniu ešte väčšej škody, nezabezpečením ochrany jej vlastníckeho práva a stupňujúcim napätím medzi účastníkmi sporu. Sťažovateľka vo veci samej v tejto sťažnosti žiada, aby ústavný súd rozhodol, že jej

základné práva „v zmysle... Čl. 47 Charty základných práv EÚ... Čl. 17 Charty základných práv EÚ... Čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 20Er/1279/2010 v spojení s postupom Krajského súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 3CoE/276/2015 porušené boli“, žiada priznať finančné zadost'účinenie 5 000 € a uhradiť trovy konania v sume 569,23 €.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Nadväzne na uvedené je potrebné poznamenať, že v zmysle § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom sťažovateľky, ktorá je v tomto prípade zastúpená kvalifikovanými právnymi zástupcami. Ústavný súd môže rozhodovať iba o porušení tých práv a v súvislosti s tým konaním, ktorých vyslovenia porušenia sa sťažovateľka v návrhu na rozhodnutie, t. j. v petite sťažnosti domáha. Podľa ustálenej judikatúry, tvrdenia o porušení iných práv a v iných konaniach, ktoré sťažovateľka uvádza v texte sťažnosti mimo petitu, je podľa názoru ústavného súdu potrebné považovať iba za súčasť jej argumentácie (III. ÚS 149/04). V danom prípade tak z hľadiska všetkých sťažovateľkou označených práv (čl. 20, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 47 a čl. 17 charty) podrobil ústavný súd svojmu prieskumu len postup krajského súdu, keďže vo vzťahu k postupu okresného súdu sťažovateľka namietala len porušenie práv zaručených čl. 20 ústavy a čl. 47 a čl. 17 charty sťažnosťou vedenou pod sp. zn. Rvp 9453/2016.

III.

K spoločnému prerokovaniu vecí

Podľa § 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha vecí to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) alebo Trestného poriadku.

V zmysle § 166 ods. 1 CSP v záujme hospodárnosti konania súd spojí na spoločné konanie také konania, ktoré sa pred ním začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých strán. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 166 ods. 1 CSP.

Vzhľadom na totožnosť v osobe sťažovateľky, ako aj obsahovú súvislosť sťažností, v ktorých síce sťažovateľka namieta porušenie odlišných práv, avšak napáda jedno konanie

krajského súdu a s ním súvisiace konanie okresného súdu, ústavný súd uplatniac § 166 ods. 1 CSP rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto uznesenia.

K namietanému porušeniu označených práv postupom okresného súdu

Z princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ústavný súd môže o namietanom porušení práv sťažovateľa konať iba vtedy, pokiaľ sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred všeobecným súdom. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda automaticky nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tohto základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže (mohol) domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonne upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. I. ÚS 103/02, I. ÚS 6/04, II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06).

Ústavný súd v tejto súvislosti predstavuje *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05). Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

Pokiaľ ide o postup okresného súdu napadnutý sťažnosťou doručenou 26. júla 2016 vedenou pod sp. zn. Rvp 9453/2016, ktorou sťažovateľka namieta porušenia práv podľa čl. 20 ústavy a čl. 17 a čl. 47 charty (neodôvodnené prietahy v súdnom konaní sťažovateľka uvádza len v argumentácii sťažnosti, pozn.), ústavný súd vzhľadom na už uvedené poukazuje na skutočnosť, že namietaný postup okresného súdu vrátane uznesenia

okresného súdu zo 7. októbra 2015 vo výroku o zastavení exekúcie a vo výroku o trovách exekúcie podliehal prieskumnej právomoci krajského súdu, ktorú sťažovateľka podaním odvolania proti uzneseniu okresného súdu aj reálne využila. Označené uznesenie okresného súdu ako aj sťažovateľkou napádaný postup tohto súdu bol teda predmetom súdneho prieskumu realizovaného krajským súdom.

Vzhľadom na uvedené bolo potrebné túto časť sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu.

K namietanému porušeniu označených práv postupom krajského súdu

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 46 ods.1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

Sťažnosti sťažovateľky smerujúce proti postupu krajského súdu sa nesú ako v rovine námietok proti dĺžke exekučného konania a tvrdených zbytočných prieťahov, tak aj v rovine námietok proti zastaveniu exekučného konania, resp. právnomu posúdeniu existencie dôvodov pre vydanie napadnutého uznesenia krajského súdu.

Vo vzťahu k namietanej neprimeranej dĺžke konania krajského súdu ústavný súd pripomína, že v systematike ústavy sú primeraná celková dĺžka, rýchlosť, plynulosť a efektívnosť súdneho konania obsahom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, prípadne práva na prejednanie záležitosti sťažovateľa v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov nespadá pod ochranu čl. 46 ods. 1 ústavy, pokiaľ namietané porušenie tohto základného práva nedosahuje takú intenzitu, že vzhľadom aj na ďalšie konkrétne okolnosti daného prípadu (najmä predmet konania, teda čo je pre sťažovateľa v stávke) by bolo možné uvažovať o takom následku, ktorý by znamenal odmietnutie spravodlivosti (napr. IV. ÚS 242/07). Obdobne to platí aj o právach zaručených iným článkom ústavy, čo vzhľadom na znenie petitu v konečnom dôsledku vylučovalo prieskum tvrdených zbytočných prieťahov vo vzťahu k postupu okresnému súdu.

V súvislosti s uvedeným ústavný súd opakovane judikoval, že jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je v prípadoch, keď sa ňou namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva

preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 215/07, III. ÚS 305/07).

V danom prípade ústavný súd zistil, že konanie krajského súdu vedené pod sp. zn. 3 CoE 276/2015 bolo skončené uznesením z 19. mája 2016, ktoré nadobudlo právoplatnosť 31. mája 2016. Z dopytu na okresnom súde bolo zistené, že krajský súd vo veci konal od 15. decembra 2015, keď mu bol okresným súdom predložený spis aj s podaným odvolaním, do 23. mája 2016, keď spis vrátil okresnému súdu. Vzhľadom na skončenie predmetného odvolacieho konania vydaním rozhodnutia a vrátením spisu okresnému súdu ešte pred podaním sťažnosti ústavnému súdu, je vylúčené, aby sa krajský súd už v tomto konaní dopúšťal porušovania základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. svojím obsahom obdobného práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v konaní vedenom pod sp. zn. 3 CoE 276/2015. Navyše, zistené skutočnosti o dĺžke odvolacieho konania na krajskom súde, ktoré trvalo približne šesť mesiacov, nesignalizujú žiadne porušenie označených práv. Preto ústavný súd dospel k záveru o zjavnej neopodstatnenosti tejto časti sťažnosti.

Pokiaľ ide o namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 CoE 276/2015, ktorý vyústil do vydania uznesenia krajského súdu z 19. mája 2016, ústavný súd zistil, že krajský súd sa so skutkovými a právnymi závermi okresného súdu vo výroku, ktorým súd exekúciu zastavil, a vo výroku, ktorým sa rozhodlo, že o trovách exekúcie bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti výroku o zastavení exekúcie, stotožnil, a z toho dôvodu sa v zmysle § 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku obmedzil na konštatovanie správnosti dôvodov uznesenia okresného súdu a v podrobnostiach na neho poukázal. Na doplnenie týchto dôvodov krajský súd nadväzne na to uviedol:

„Ustanovenie § 5 Občianskeho zákonníka umožňuje, aby sa ten, komu bolo zasiahnuté do pokojného stavu, domáhal, aby obec uskutočnila niektoré opatrenia zamerané na odstránenie rušenia pokojného stavu alebo aby bol obnovený pôvodný stav.

Obec zisťuje a rieši len skutkové otázky. Svojou povahou ide teda o rozhodnutie predbežné. Treba zdôrazniť, že činnosť obce nie je nahradením činnosti súdu a ani táto činnosť nezasahuje do súdnej právomoci. Naopak, v niektorých prípadoch nič nebráni tomu, aby ochrana poskytovaná obcou a súdna ochrana (až do právoplatného rozhodnutia súdu) boli realizované súčasne, tak ako v posudzovanej veci. Vyplýva to z toho, že ochranu poskytovanú obcou je treba hodnotiť iba ako ochranu predbežnú, ktorá sa stáva neúčinnou až právoplatným rozhodnutím súdu.

Predbežnosť zásahu obce neznamená, že by išlo o formu akéhosi predbežného opatrenia, ale posudzuje sa vo vzťahu k súdnemu konaniu. Stanovuje sa tým, že v prípade neskoršieho petitórnej ochrany poskytnutej súdom, nie je súd rozhodnutím obce nijako viazaný ani čo do skutkovej otázky budúceho sporu, ani čo do otázky právnej. Obec totiž chráni faktický stav, súd poskytuje ochranu tvrdenému subjektívnemu právu. Zákonom uvádzaná predbežnosť ochrany podľa § 5 Občianskeho zákonníka znamená, že momentom právoplatnosti petitórnej ochrany súdom stráca rozhodnutie obce podľa § 5 Občianskeho zákonníka akékoľvek účinky. Prípadný výkon správnej či súdnej exekúcie na podklade rozhodnutia obce podľa § 5 Občianskeho zákonníka musí byť v tomto prípade zastavený.

V posudzovanej veci je exekučným titulom rozhodnutie obce [REDAKOVANÉ] č.j. 223/2006 z 29.9.2006, ktorým obec ako orgán miestnej samosprávy podľa § 5 Občianskeho zákonníka nariadila povinným ako vlastníkom KN č. [REDAKOVANÉ] (okrem iného), aby bol obnovený predošlý stav na oplotení p. [REDAKOVANÉ] v lehote do 30. 10. 2006, zabezpečením obnažených základov oplotenia betónom tak, aby bola zaistená stabilita oplotenia a nedochádzalo k jeho poškodzovaniu z dôvodu porušenia statiky, ktorá bola spôsobená vlastními pozemku č. KN 745/2.

Okresný súd Žilina rozsudkom, č. k. 25 C/201/2006-515 z 29. 3. 2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6 Co/266/2011 z 9. 11. 2011 (okrem iného) právoplatne uložil odporcom v rade 1/ a 2/ (povinným v rade 1/ a 2/ v posudzovanom exekučnom konaní) povinnosť umožniť navrhovateľom v rade 1/,2/,3/ a 4/ (medzi nimi i oprávnenej) na nevyhnutnú dobu a v nevyhnutnej miere vstup na pozemok [REDAKOVANÉ] parc. č. [REDAKOVANÉ] - záhrady o výmere 318 m², zapísaný na LV č. [REDAKOVANÉ] pre kat. úz. [REDAKOVANÉ] na účel opravy plota, postaveného medzi pozemkami [REDAKOVANÉ] parc. č. [REDAKOVANÉ] - záhrad o výmere [REDAKOVANÉ] m²,

zapísaným na LV č. ■■■ pre kat. úz. ■■■ a ■■■ parc. č. ■■■ - zastavané plochy a nádvoria o výmere ■■■ m², zapísaným na LV č. ■■■ pre kat. úz. ■■■.

Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že v skončenom konaní účastníkov vedenom pod sp. zn. 25 C/201/2006 došlo právoplatným súdnym rozsudkom k vyriešeniu sporu účastníkov konania ohľadne oplotenia (jeho vlastníctva, stavby vo vzťahu k priebehu hranice ich susediacich pozemkov, jeho opravy a údržby, tak ako správne konštatoval i exekučný súd v napadnutom rozhodnutí) a to spôsobom, akým sa navrhovatelia (t. j. i oprávnená v posudzovanom exekučnom konaní) v civilnom konaní domáhali ochrany svojho práva. Oprávnená namietala, že inštitút poskytnutia predbežnej ochrany podľa § 5 Občianskeho zákonníka nebol v tejto veci stále naplnený, nie je ničím prekonaný, a to ani čiastočnými rozhodnutiami v občianskoprávných veciach, ktoré majú skutkový sporový základ vo vlastníctve oplotenia. S uvedenou námietkou možno súhlasiť len čo do naplnenia inštitútu poskytnutia predbežnej ochrany. Jeho naplneniu však v súčasnosti bráni vykonateľné rozhodnutie súdu nahrádzajúce predchádzajúce predbežné rozhodnutie obce. Na uvedenom nič nemení skutočnosť, že účel sledovaný oprávnenou v konaní pred obcou a v konaní pred súdom vykazuje rozdielnu formu ochrany, naviac v konaní pred súdom (vedenom pod sp. zn. 25 C/201/2006) zvolený oprávnenou. Ak oprávnená v podanom odvolaní poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 29 Sp/27/2015 z 24. 7. 2015, ide o rozhodnutie na posudzovanú vec neaplikovateľné. V danej veci krajský súd rozhodoval podľa § 2501 ods. 1 O. s. p. o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu obce podľa § 5 Občianskeho zákonníka (výkon samosprávnej pôsobnosti obce). Naviac z citovaného rozhodnutia krajského súdu vyplýva skutočnosť, ktorú v napadnutom rozhodnutí konštatoval i exekučný súd, že rozhodnutie obce podľa § 5 Občianskeho zákonníka je predbežné, má úplne iný charakter ako rozhodnutie súdu, a preto občianskoprávny súd nie je a ani nemôže byť viazaný rozhodnutím obce. Uvedené však neznamená, ako sa nesprávne domnieva oprávnená, že účinky rozhodnutia obce nie sú rozhodnutím občianskoprávneho súdu dotknuté, práve naopak. Tak ako už bolo uvedené vyššie, momentom právoplatnosti petitórnej ochrany súdom stráca rozhodnutie obce podľa § 5 Občianskeho zákonníka akékoľvek účinky.“

Oboznámiac sa s uvedenou časťou odôvodnenia uznesenia krajského súdu ústavný súd konštatuje, že z hľadiska obsahu základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy je toto uznesenie ústavne akceptovateľné a primerane odôvodnené. Námietky sťažovateľky, ktorá sa v podstate domáha iného právneho posúdenia svojho prípadu, a to obdobným spôsobom, ako ho vykonal okresný súd v uznesení vydanom vyšším súdnym úradníkom pod č. k. 20 Er 1279/2010-85 z 19. júna 2013, ktoré však bolo v ďalšom konaní zrušené, nie sú spôsobilé odôvodniť zásah ústavného súdu do výsledku napadnutého konania. Krajský súd totiž nadväzujúc na právne názory okresného súdu právne logickým spôsobom vyložil, prečo považuje rozsudok okresného súdu z 29. marca 2011 v spojení s rozsudkom krajského súdu z 9. novembra 2011 za konečné rozhodnutie odôvodňujúce zastavenie napádaného exekučného konania, a to aj napriek tomu, že jeho výrok znie odlišne od výroku rozhodnutia obce, ktorej právomoc je na rozdiel od právomoci súdu obmedzená, v danom prípade na uloženie povinnosti obnovenia predošlého stavu. Nesúhlas sťažovateľky s právnymi závermi všeobecných súdov o existencii dôvodu na zastavenie exekúcie spočívajúceho v neskôr vydanom právoplatnom rozhodnutí všeobecného súdu, ktoré malo s konečnou platnosťou vyriešiť nielen faktický stav, ale aj súvisiace sporné právne otázky, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti týchto záverov a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť ich právne názory svojím vlastným. V konečnom dôsledku totiž ústavný súd nie je opravným súdom právnych názorov krajského súdu. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci všeobecných súdov je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor krajského súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu napadnutý právny výklad krajského súdu takéto nedostatky nevykazuje.

V tejto spojitosti sa žiada pripomenúť, že kompetencie ústavného súdu nenahrádzajú postupy a rozhodnutia všeobecných súdov a nepoužívajú sa na skúmanie namietanej vecnej nesprávnosti, pretože ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo vzťahu k všeobecným súdom. Kritériom na rozhodovanie ústavného súdu je najmä spôsob, akým malo byť zasiahnuté do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv alebo slobôd, a v spojitosti s tým zistenie, že v okolnostiach daného prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k obmedzeniu, resp. odopretiu základných práv alebo slobôd. Prehodnocovanie záverov krajského súdu o tom, či rozhodnutie obce malo vo vzťahu k neskôr vydanému rozsudku okresného súdu v spojení s rozsudkom krajského súdu predbežnú povahu a nadobudnutím právoplatnosti označených rozsudkov vznikla situácia odôvodňujúca zastavenie exekúcie napadnutým uznesením, by išlo zjavne nad rámec právomoci ústavného súdu, ktorého úloha sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov použitej interpretácie a aplikácie dopadajúcich zákonných ustanovení s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách.

Vzhľadom na záver o zlučiteľnosti uznesenia krajského súdu so základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy považuje ústavný súd sťažnosť aj v tejto časti za zjavne neopodstatnenú.

Obdobne platí uvedené, aj pokiaľ ide o namietané porušenie základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy tým, že v uvedenom konaní krajský súd neposkytol jej vlastníckemu právu ochranu, pretože exekúcia rozhodnutia obce nebola „*včas a účinne zabezpečená*“. Sťažovateľkou uvedená stručná argumentácia, ktorej chýba ústavnoprávny rozmer, totiž svojím obsahom mieri viac proti dĺžke exekučného konania ako proti obsahu napadnutého uznesenia krajského súdu, a vzhľadom na právne odôvodnené závery krajského súdu, ktoré sú bez zjavných známk svojvôle, ani nemôže odôvodniť záver o takom zásahu do jej základného práva vlastniť majetok zaručeného čl. 20 ústavy, ktorý by ústavný súd viedol k vysloveniu porušenia označeného základného práva. V následnom súdnom konaní, ktoré možno tiež exekučne vykonať, totiž podľa záverov krajského súdu uvedených v napádanom uznesení bola vyriešená otázka vlastníctva jej oplotenia, priebehu hranice susediacich pozemkov a tiež jeho opravy a údržby.

Na tomto základe ústavný súd dospel k záveru o absencii relevantnej príčinnej súvislosti medzi namietaným porušením sťažovateľkou označeného základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj základného práva vlastníť majetok zaručeného čl. 20 ústavy a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 CoE 276/2016, ako aj jeho uznesením z 19. mája 2016, v dôsledku čoho túto časť sťažnosti už pri predbežnom prerokovaní odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Napokon, pokiaľ ide o namietané porušenie čl. 17 a čl. 47 charty postupom krajského súdu, ústavný súd uvádza, že v rámci svojej predchádzajúcej rozhodovacej činnosti sa už zaoberal aj otázkou povahy charty z hľadiska rozsahu jej pôsobnosti a jej aplikovateľnosti v prípadoch sťažností podaných podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (pozri napríklad IV. ÚS 124/2014). Je nepochybné, že na základe tzv. Lisabonskej zmluvy (ako jej súčasť, pozn.) sa charta stala právne záväznou súčasťou primárneho práva Európskej únie (ďalej len „únia“) s rovnakou právnou silou, ako sú zakladajúce zmluvy, 1. decembra 2009. Podľa čl. 51 ods. 1 charty ustanovenia tejto charty sú pri dodržaní zásady subsidiarity určené pre inštitúcie, orgány, úrady a agentúry únie, a tiež pre členské štáty výlučne vtedy, ak vykonávajú právo únie. Podľa čl. 52 ods. 7 charty súdy únie a členských štátov náležite prihliadajú na vysvetlivky vypracované s cieľom poskytnúť usmernenia pri výklade tejto charty. Z citovaných článkov charty vyplýva, že čl. 17 a čl. 47 charty je potrebné interpretovať v súlade s čl. 51 ods. 1 charty s prihliadnutím na vysvetlivky k charte, ktoré boli 14. decembra 2007 publikované pod 2007/C303/02, ako aj na existujúcu judikatúru Súdneho dvora Európskej únie (rozsudok z 13. 6. 1989 vo veci 5/88 Wachauf, Zb. 1989, s. 2609; rozsudok z 18. 6. 1991 vo veci ERT, Zb. 1991 s. I-2925; rozsudok z 18. 12. 1997 vo veci C-309/96 Annibaldi, Zb. 1997, s. I-7493). Súdny dvor Európskej únie potvrdil túto judikatúru týmto spôsobom: „Navyše, je potrebné si uvedomiť, že požiadavky vyplývajúce z ochrany základných práv v právnom poriadku Spoločenstva sú rovnako záväzné pre členské štáty, pokiaľ vykonávajú právne akty Spoločenstva...“ (rozsudok z 13. 4. 2000 vo veci C-292/97, Zb. 2000, s. I-2737, bod 37). Podľa názoru ústavného súdu prihliadajúc na citované ustanovenia charty, ako aj na vysvetlivky k charte ako na nástroj výkladu, je aplikácia charty v posudzovanej veci vylúčená. Z citovaného ustanovenia čl. 51 charty

totiž vyplýva, že charta sa v prvom rade vzťahuje na inštitúcie a orgány únie. V prípade členských štátov, teda aj Slovenskej republiky, je záväzná výlučne vtedy, ak konajú v rámci rozsahu pôsobnosti práva únie. Z uvedeného vyplýva, že v prípade sťažovateľky, ktorá napáda postup a rozhodnutie všeobecného súdu aplikujúceho vnútroštátne právo v zásade nepatriace do pôsobnosti práva únie, nejde o žiaden z prípadov, v ktorých dochádza k implementácii právneho aktu únie (rozsudok z 13. 7. 1989 vo veci Wachauf, Zb. 1989, s. 2609) alebo k tomu, že by sa Slovenská republika chcela odchýliť od práva únie (rozsudok z 18. 6. 1991 vo veci ERT, Zb. 1991 s. I-2925) alebo že by tu existovalo materiálne pravidlo práva únie, ktoré by sa malo v posudzovanom prípade aplikovať (rozsudok z 25. 3. 2004, Karner, C-71/02, Zb. s. I-3025).

Na základe uvedeného považoval ústavný súd sťažnosti vo vzťahu k napadnutému postupu krajského súdu a jeho uzneseniu za zjavne neopodstatnené, a preto ich bolo namieste odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky (najmä návrhom na zrušenie napadnutých rozhodnutí a priznanie finančného zadost'účinenia) nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. augusta 2016